

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00

Sagsnr.
2020 - 8734

Doknr.
304895

Dato
12-10-2020

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har d. 11. september 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 728 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares endeligt. Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Troels Lund Poulsen (V).

Spørgsmål nr. 728:

”Vil ministeren redegøre for klage- og erstatningsmulighederne i sager fra kommunale bo og aflastningstilbud, hvor en beboer i forbindelse med den personlige pleje foretaget af ikke-sundhedsfagligt personale er involveret i ulykke, herunder også de pårørendes klage- og erstatningsmuligheder i tilfælde af beboerens dødsfald i forbindelse med en sådan ulykke?”

Svar:

Jeg kan indledningsvis oplyse, at klage over den faktiske gennemførelse af kommunens opgaver efter serviceloven skal rettes til kommunalbestyrelsen eller borgmesteren.

Yderligere kan jeg oplyse, at hvis man som beboer, pårørende, medarbejder eller andet oplever bekymrende forhold i et tilbud, herunder bekymring for personalets kvalifikationer til at håndtere opgaver ift. målgruppen, kan man rette henvendelse til Socialtilsynets whistleblowerordning. Det følger af § 11, stk. 1, i lov om socialtilsyn, at alle de fem socialtilsyn skal have et telefonnummer og en e-postadresse, hvortil et tilbuds personale, beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt om bekymrende forhold i tilbuddet. Socialtilsynet skal oplyse beboere og ansatte om muligheden for at rette henvendelse til socialtilsynet efter bestemmelsen.

Angående erstatning, kan jeg oplyse, at der ikke i eller med hjemmel i den lovgivning, der hører under Social- og Indenrigsministeriets område, er fastsat særlige regler, som regulerer spørgsmål om ret til erstatning til personer, der benytter de tilbud, som det offentlige yder, herunder botilbud omfattet af serviceloven.

Derfor har jeg indhentet bidrag angående regler om erstatning fra Beskæftigelsesministeriet, Justitsministeriet og Sundheds- og Ældreministeriet.

Beskæftigelsesministeriet oplyser følgende om regler om arbejdsskadesikring i døgnophold efter serviceloven:

”Der er fastsat særlige regler i en bekendtgørelse om sikring efter lov om arbejdsskadesikring for personer i døgnophold efter lov om social service.

Børn og unge, der har døgnophold på opholdssteder eller døgninstitutioner efter servicelovens bestemmelser, er sikret mod personskade efter reglerne i arbejdsskadesikringsloven. Det samme gælder børn og unge på efterskoler, frie fagskoler og frie

grundskoler med kostafdeling. Som det fremgår af Beskæftigelsesministeriets tidligere bidrag til SOU alm. del. spørgsmål nr. 598 fra 2009 dækker bekendtgørelsen ikke voksne beboere i kommunale bo- og aflastningstilbud.

De omfattede børn og unge er sikret mod følgerne af personskader, der er forårsaget af aktiviteter af enhver art, der naturligt er forbundet med opholdet. Det er således uden betydning, om skaden er sket i forbindelse med personlig pleje, og herunder hvem der har foretaget denne pleje. Sikringen omfatter ikke skader, der er sket i fritiden uden for institutionen.

Efter arbejdsskadesikringsloven har tilskadekomne ret til at få betaling for udgifter til behandling og hjælpemidler, godtgørelse for varigt mén og erstatning for tab af erhvervsevne. Afgår tilskadekomne ved døden har de efterladte efter omstændighederne ret til overgangsbetøb, erstatning for tab af forsørger og særlig godtgørelse ved dødsfald.”

Angående de almindelige erstatningsregler oplyser Justitsministeriet følgende:

”Beboere i kommunale bo- og aflastningstilbud har efter omstændighederne mulighed for at få erstatning og godtgørelse efter de almindelige erstatningsretlige regler for personskade.

Efter de almindelige erstatningsretlige regler er der flere betingelser, der skal være opfyldt for at få tilkendt erstatning. Udover at der skal være indtrådt en skade hos en skadelidt med et deraf følgende tab, skal denne skade kunne tilregnes en ansvarlig skadevolder. Typisk vil der være krav om, at skadevolderen skal have handlet culpøst. En skadevolder har handlet culpøst, når skaden er indtrådt ved en handling eller undladelse, der kan tilregnes skadevolderen som forsætlig eller uagtsom. Desuden er det en betingelse, at der skal være årsagsforbindelse mellem den skadegørende handling og den indtrådte skade, og den indtrådte skade skal derudover have været påregnelig for skadevolderen.

Det følger af erstatningsansvarsloven, hvilke erstatnings- og godtgørelsesposter den skadelidte kan få erstattet som følge af en personskade. Det er bl.a. muligt at få erstatning for udgifter til behandling, tabt arbejdsfortjeneste, svie og smerte, erhvervsevnetab og varigt mén. Derudover er det muligt at få tort- og krænkelsesgodtgørelse.

Hvis en ulykke resulterer i et dødsfald, vil der endvidere efter omstændighederne kunne udbetales forsørgertabserstatning i medfør af erstatningsansvarsloven. Endvidere kan der være mulighed for udbetaling af et såkaldt overgangsbetøb. Såfremt dødsfaldet er forvoldt ved en forsætlig eller groft uagtsom handling, kan efterlevende, der stod den afdøde særligt nær, have krav på godtgørelse.”

Fsva. regler om klage og erstatning ifm. opgaver inden for sundhedsvæsnets sundhedsfaglige virksomhed oplyser Sundheds- og Ældreministeriet følgende:

”En patient har mulighed for at klage over sundhedsvæsnets sundhedsfaglig virksomhed, fx sygdomsbehandling eller sundhedsfaglig pleje. Det kunne fx være sundhedsfaglig virksomhed udført på kommunale bo- og aflastningstilbud. En klage over sundhedsfaglig virksomhed behandles af Styrelsen for Patientklager, jf. klage- og erstatningslovens § 1, stk. 1. Styrelsen for Patientklager træffer afgørelse om, hvorvidt den sundhedsfaglige virksomhed har været kritisabel eller om sundhedsvæsenet har handlet i strid med kapitel 4-9 i sundhedsloven, jf. klage- og erstatningslovens § 1, stk. 2.

Patienter har ligeledes mulighed for at klage over en autoriseret sundhedspersons sundhedsfaglige virksomhed. En klage over en autoriseret sundhedsperson behandles af Sundhedsvæsnets Disciplinærnævn, jf. klage- og erstatningslovens § 2. Det fremgår desuden af bekendtgørelse om ikke-autoriserede persongrupper inden for sundhedsvæsenet, der er omfattet af Sundhedsvæsenets Disciplinærnævns virksomhed, at nævnet desuden kan behandle klager over sundhedsfaglig virksomhed udført af eksempelvis plejere eller af personer, der har bestået eksamen som social- og sundhedsassistent, men ikke har fået meddelt autorisation som social- og sundhedsassistent, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 1, nr. 4 og 7. Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn afgiver en udtalelse om, hvorvidt sundhedspersonens sundhedsfaglige virksomhed har været kritisabel, eller om sundhedspersonen har handlet i strid med sundhedslovens kapitel 4-7 og 9 samt afsnit IV. Nævnet kan herudover udtale kritik med indskærpelse eller søge iværksat sanktioner, jf. klage- og erstatningslovens § 3.

En patient samt efterladte til en patient har endvidere mulighed for at søge erstatning hos Patienterstatningen for skader, herunder dødsfald, der er påført i forbindelse med undersøgelse, behandling eller lign., foretaget af autoriserede sundhedspersoner eller personer, der handler på disses ansvar. Dækningsområdet omfatter også sundhedsfaglig behandling på institutioner, boformer m.v. inden for det sociale område. Hvis et dødsfald anerkendes som en skade efter klage- og erstatningsloven, kan der tilkendes erstatning efter erstatningsansvarsloven for bl.a. tab af forsørger, dødsfaldserstatning til ægtefæller, samlever og børn samt overgangsbeløb, jf. erstatningsansvarsloven §§ 12-14a.”

Med venlig hilsen

Astrid Krag